

BAHAR MURADOVA

Azərbaycan Respublikasının Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri
üzrə Dövlət Komitəsinin sədri

*“Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında”
Azərbaycan Respublikası Qanununun 20-ci maddəsinə əsasən
Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri
üzrə Dövlət Komitəsinin 2025-ci il üzrə*

MƏLUMATI

BAKI • 2026

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASINDA

GENDER BƏRABƏRLİYİ ÜZRƏ

2026-2028-Cİ İLLƏR ÜÇÜN

MİLLİ FƏALİYYƏT PLANI

BƏRABƏR
HÜQUQLAR

TƏHSİL VƏ
İNKİŞAF

LAYIQLI ƏMƏK
VƏ İQTİSADI İŞTİRAK

QADINA QARŞI ZORAKILIĞIN
QARŞISININ ALINMASI

QƏRARQƏBULMADA
BƏRABƏR İŞTİRAK

AİLƏ, SAĞLAMLIQ
VƏ SOSIAL MÜDAFİƏ

HƏDƏF GÖSTƏRİCİLƏRİ

Beynəlxalq təcrübədən yararlanmaqla gender bərabərliyinə dair normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi;

Gender bərabərliyinə dair dövlət siyasətinin həyata keçirilməsi üzrə qurumlararası əlaqələndirmə mexanizminin yaradılması;

Gender bərabərliyini təbliğ və təşviq edən vətəndaş cəmiyyəti institutlarının fəaliyyətinə dəstək göstərilməsi;

Qadınların ictimai fəallığının artırılmasına dəstək göstərilməsi;

Əmək bazarında gender fərqlərinin aradan qaldırılması məqsədilə qadınların rəqabət qabiliyyətinin artırılması;

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə məskunlaşan qadınların sosial-iqtisadi ehtiyaclarına dair tədqiqat aparılması;

Təhsil müəssisələrində gender bərabərliyinin tədrisi;

Qadınların rəqəmsal savadlılığının artırılması;

Sosial cəhətdən həssas qrupdan olan qadınların tibbi, psixoloji, sosial və hüquqi yardımlara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi;

Qadınların iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizə üzrə fəaliyyətə cəlb olunması;

Gender bərabərliyi mədəniyyətinin təbliğində və cinsi mənsubiyyətə görə ayrışkıllıqla mübarizədə medianın rolunun artırılması;

Gender bərabərliyinin təmin olunması ilə bağlı vəziyyətin təhlili, monitorinqi və qiymətləndirilməsi.

PRIORİTET İSTİQAMƏTLƏR

gender bərabərliyinin təmin olunması sahəsində hüquqi bazanın və institusional mexanizmlərin təkmilləşdirilməsi;

qadınların ictimai fəallığının artırılması;

qadınların məşğulluğunun dəstəklənməsi;

təhsil sahəsində gender bərabərliyinin nəzərə alınması;

sosial cəhətdən həssas qrupdan olan qadınların tibbi, psixoloji və hüquqi yardımlara çıxış imkanlarının genişləndirilməsi;

iqlim dəyişiklikləri ilə mübarizə sahəsində gender bərabərliyinin nəzərə alınması;

media sahəsində gender bərabərliyinin təşviqi;

gender bərabərliyinin təmin olunması ilə bağlı vəziyyətin təhlili və qiymətləndirilməsi.

Məlumat 3 bölməni əhatə edir:

*Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında
Azərbaycan Respublikası Qanununun 20-ci maddəsinə əsasən
Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri
üzrə Dövlət Komitəsinin 2025-ci il üzrə*

I BÖLMƏ

“Gender bərabərliyinin təmin edilməsi ilə bağlı
dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri və dövlətin vəzifələri”
(Maddə 2.0.4, 3,4,5,6)

II BÖLMƏ

“Gender bərabərliyinin müxtəlif sahələr üzrə
təminatı”
(Maddə 7-16)

III BÖLMƏ

“Azərbaycanda gender bərabərliyinin təmin edilməsi sahəsində əldə edilmiş
nəticələr, qarşıya qoyulan vəzifələr və tövsiyələr”

Yeni istiqamətlər

Azərbaycanda ali təhsil müəssisələrində gender məsələləri ilə bağlı tədris olunan fənlər;

Qohum hesab edilən şəxslər arasında qeydə alınmış nikahların regionlar üzrə bölgüsünə dair məlumat (2020-2025 ci illər üzrə müqayisəli);

Audiovizual Şura tərəfindən 2025-ci il ərzində mediada cinsi mənsubiyyətə görə ayrışdırılışı təbliğ və təşviq edən, ailə institutunu nüfuzdan salan informasiyaların qarşısının alınması ilə bağlı aparılmış monitorinqlər;

Məhkəmələrdə ailə mübahisələri ilə bağlı mülki işlər;

2025-ci il ərzində çıxarılmış məhkəmə qərarlarında "Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında" və "Məişət zorakılığının qarşısının alınması haqqında" AR qanunlarına istinad edilmiş məhkəmə işləri;

Aliment ödəməkdən yayınan valideynlər və cəza tədbirləri;

2025-ci ildə ana və uşaq ölümü hallarının statistikasını, ana və uşaq ölümü halları ilə bağlı görülən işlər;

Hamiləlikdən qorunma üsullarından (kontraseptiv vasitələrdən) istifadə ilə bağlı statistika ;

Azərbaycan Hava Yolları QSC-nin məlumatları əlavə edilmişdir.
(Ekipaj üzvlərinin sayı və cins bölgüsü (pilot, stüard, stüardessa və digər texniki heyət))

I BÖLMƏ

Dövlət siyasətinin əsas istiqamətləri və vəzifələri

(Maddə 2.0.4.,3,4,5,6)

1.1. Normativ hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi

1.2. Gender bərabərliyi mədəniyyətinin təbliği

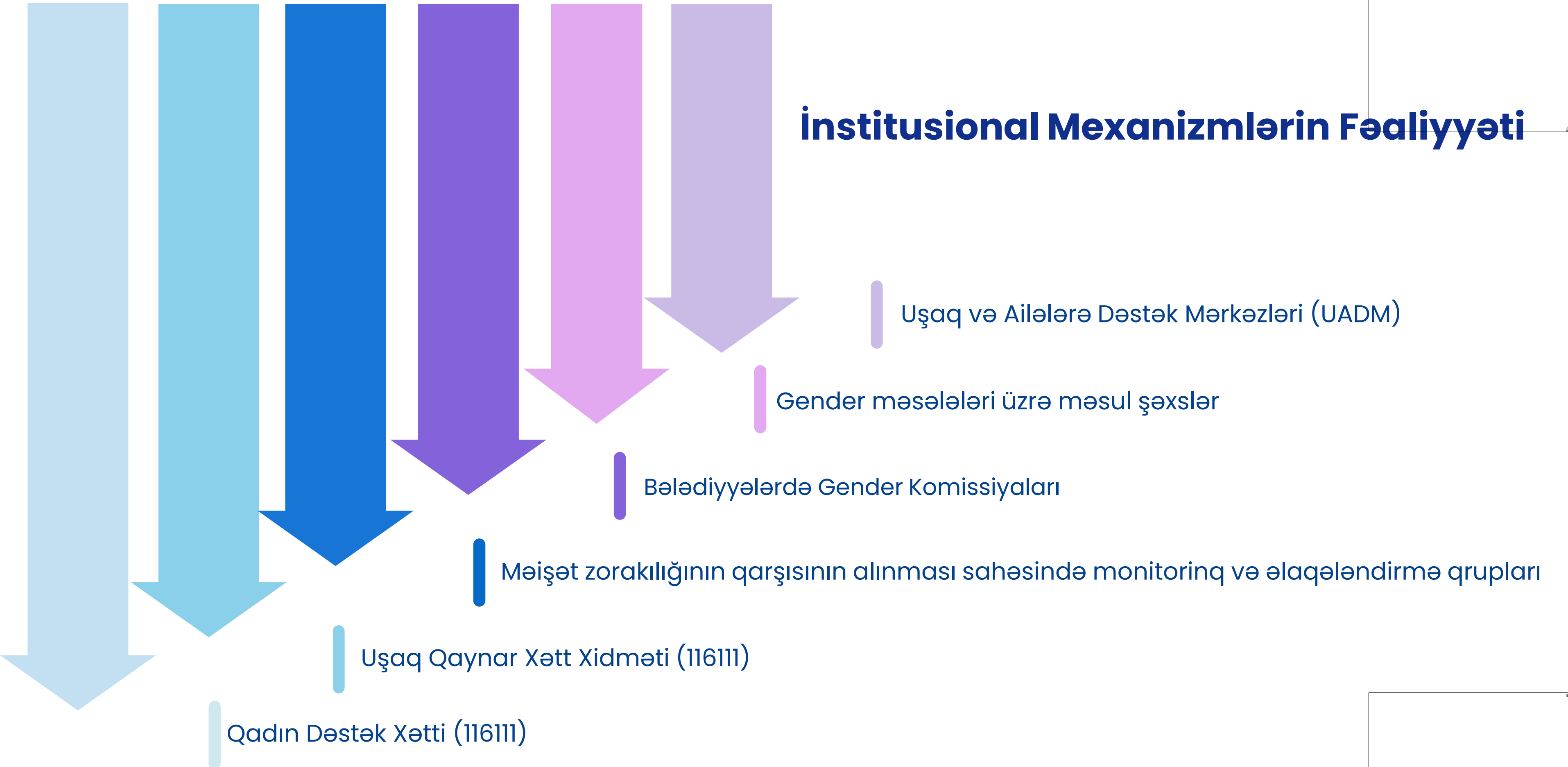
1.3. Cinsi mənsubiyyətə görə ayrı-seçkiliyin bütün formalarının aradan qaldırılması

1.4. Dövlətin idarə olunmasında və qərarların qəbul edilməsində gender bərabərliyinin qorunması

*"Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında"
Azərbaycan Respublikası Qanununun 20-ci maddəsinə əsasən
Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri*

İnstitusional Mexanizmlərin Fəaliyyəti

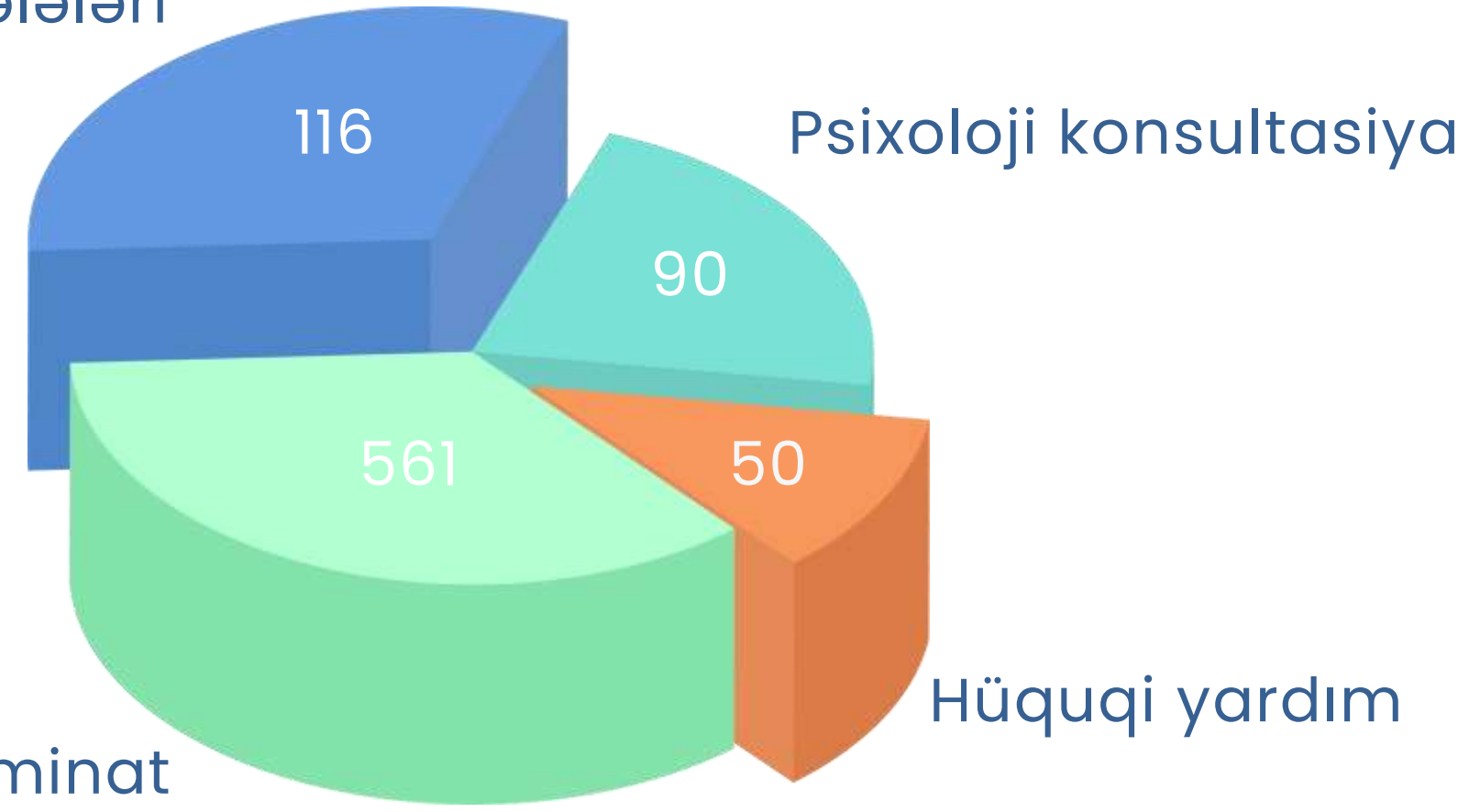

UŞAQ VƏ AİLƏLƏRƏ DƏSTƏK MƏRKƏZLƏRİNƏ “AÇIQ QAPI” GÜNLƏRİNDƏ EDİLMİŞ MÜRACİƏTLƏRİN TƏHLİLİ

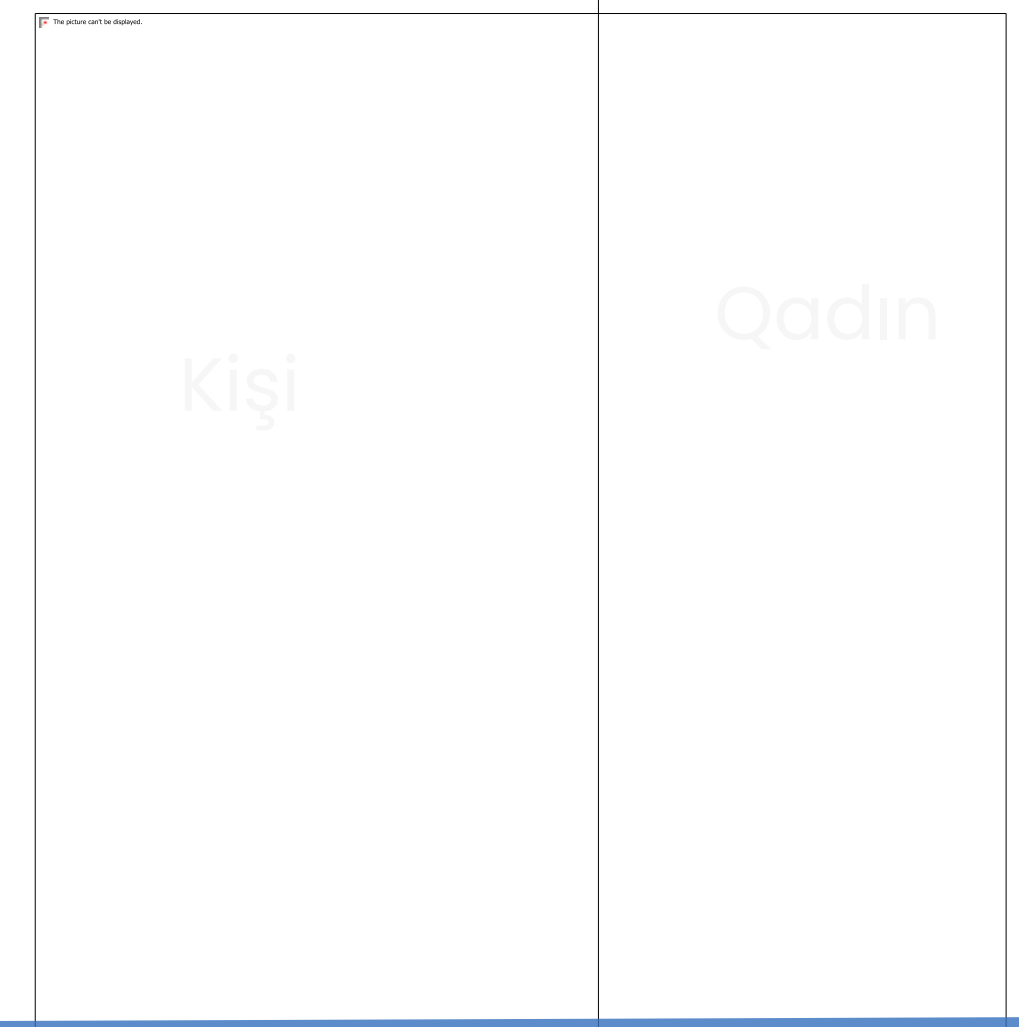
(yanvar-dekabr 2025)

545

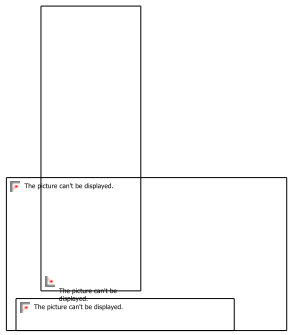
Uşaq məsələləri

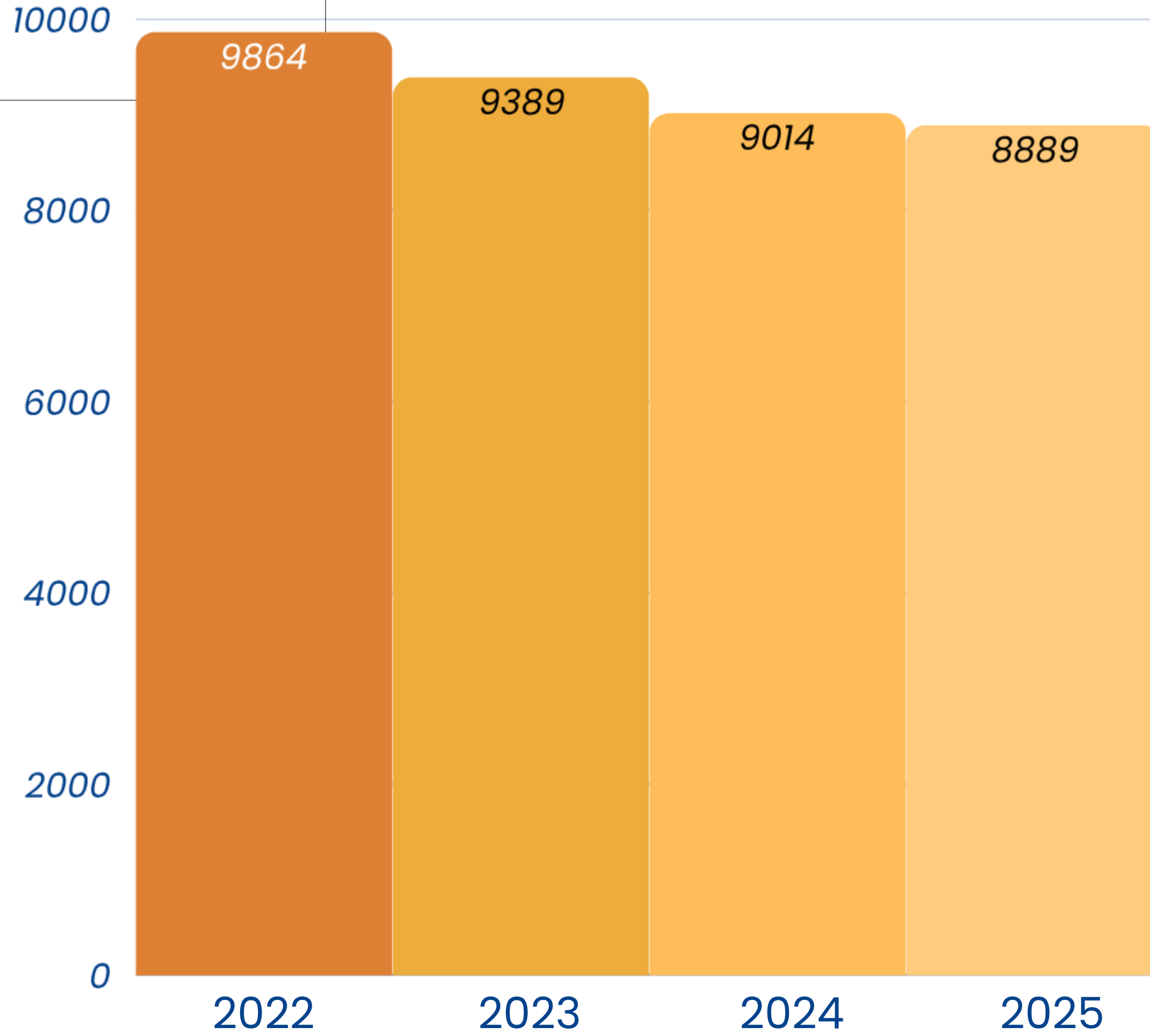

264

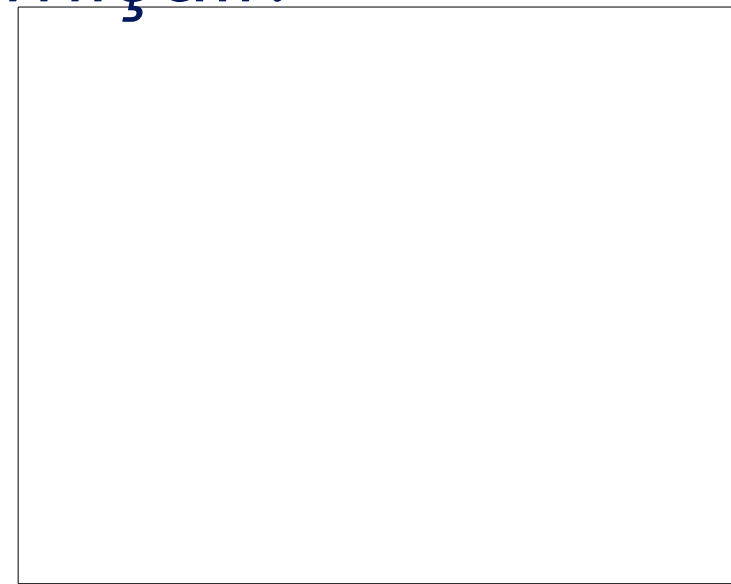
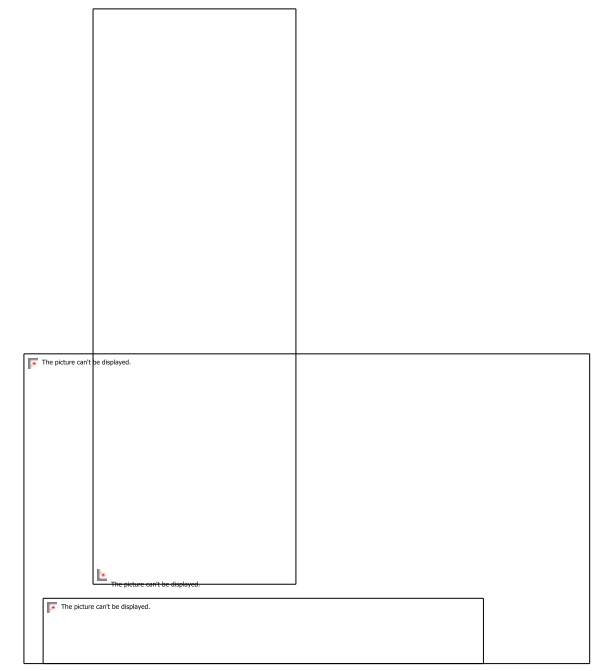

Sosial təminat

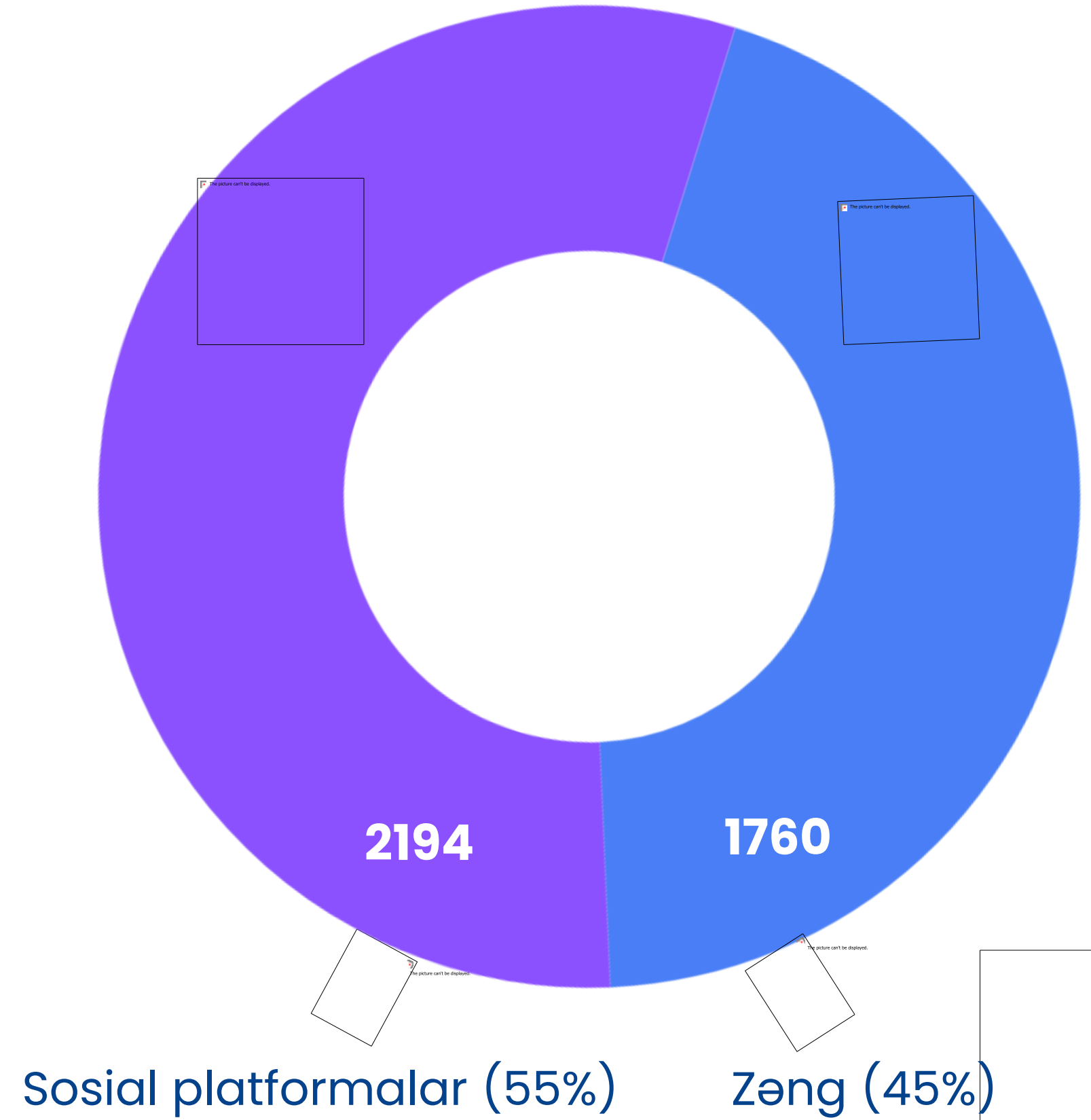
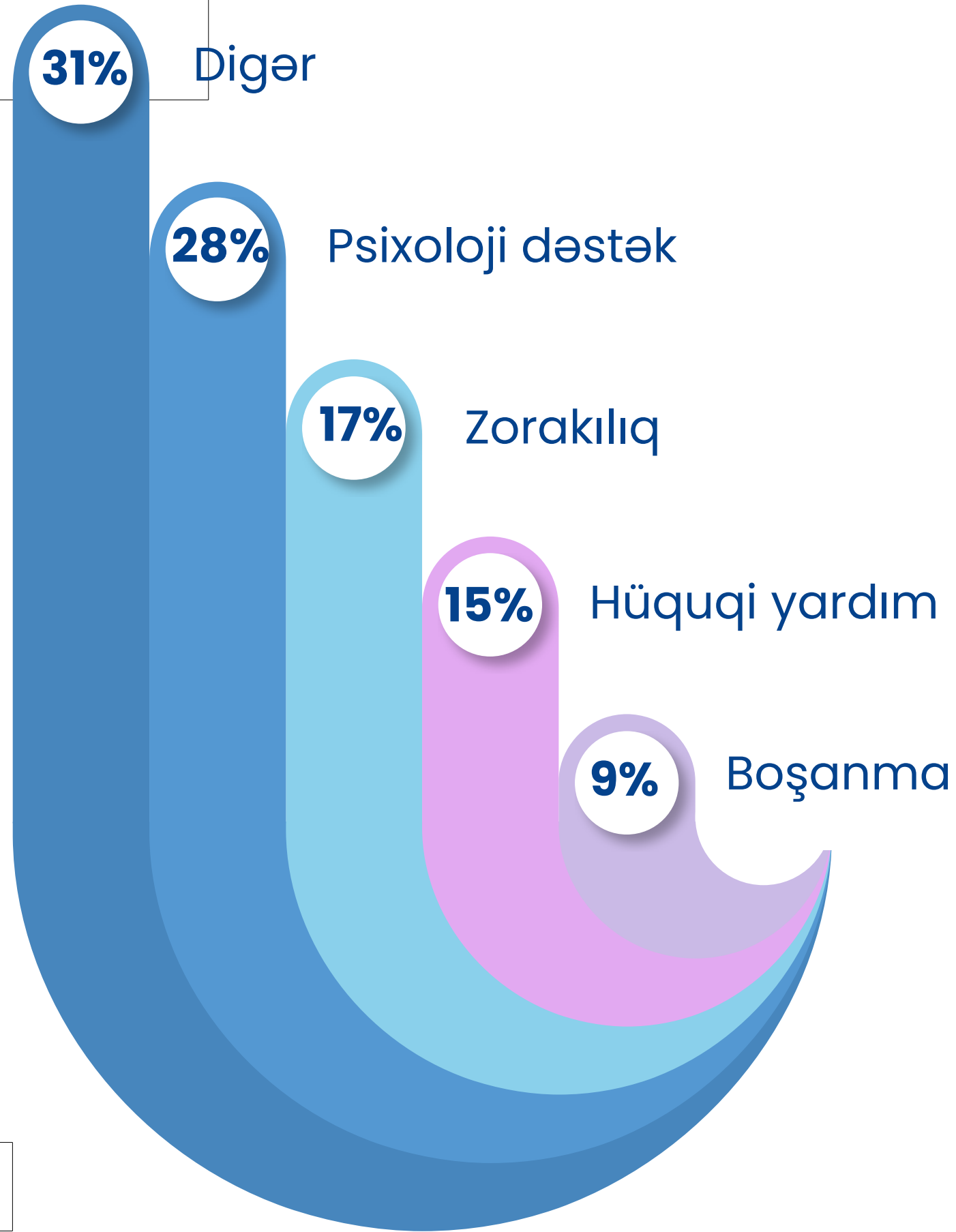

*Məişət zorakılığı ilə bağlı müraciətlərin sayında 2022-ci il ilə müqayisədə 2023-cü ildə **5%**, 2023-cü il ilə müqayisədə isə 2024-cü ildə **4%**, 2024-cü il ilə müqayisədə isə 2025-ci ildə **1.4% azalma** müşahidə edilmişdir.*

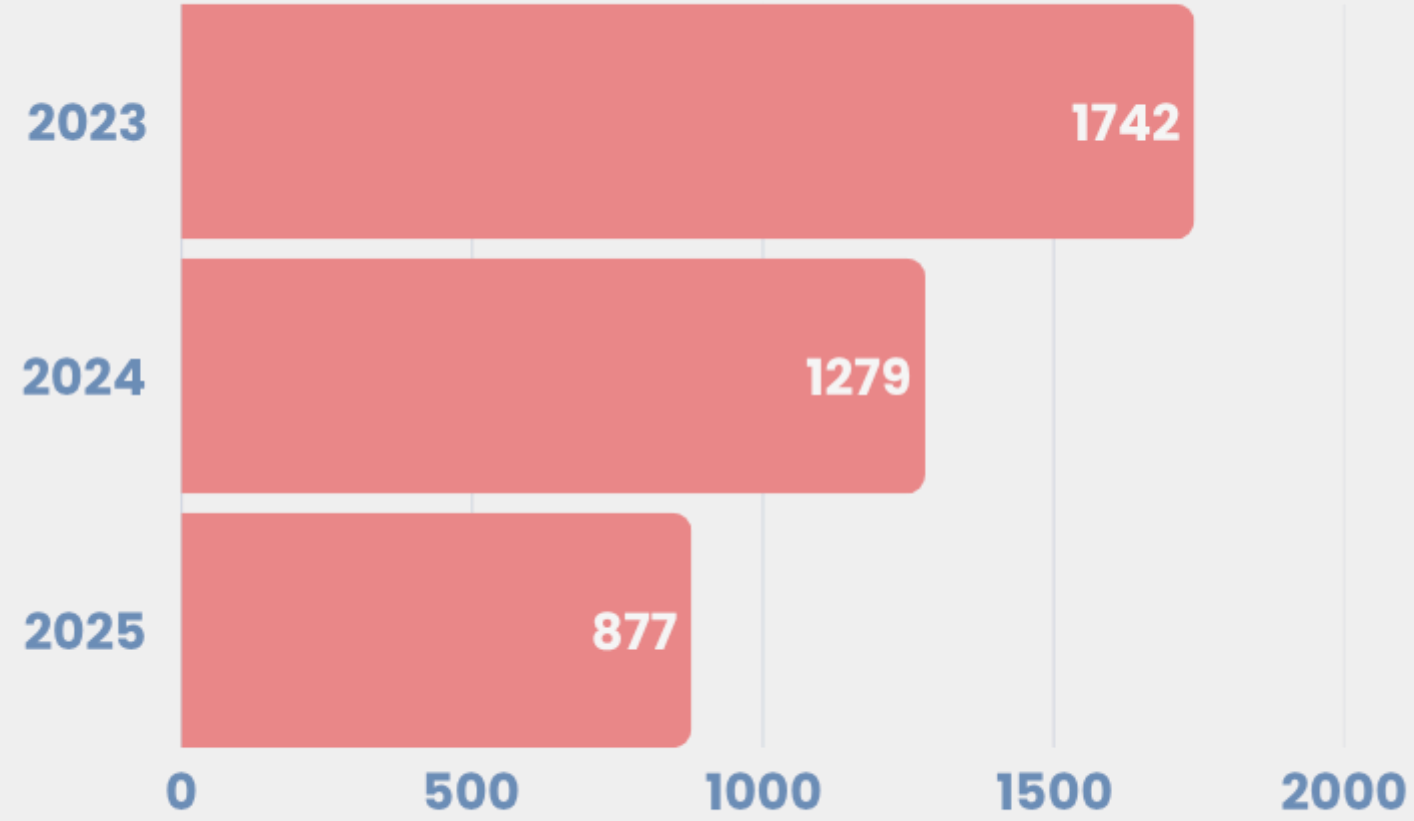

Qadın Dəstək Xəttinə (116111) daxil olan müraciətlərin təhlili

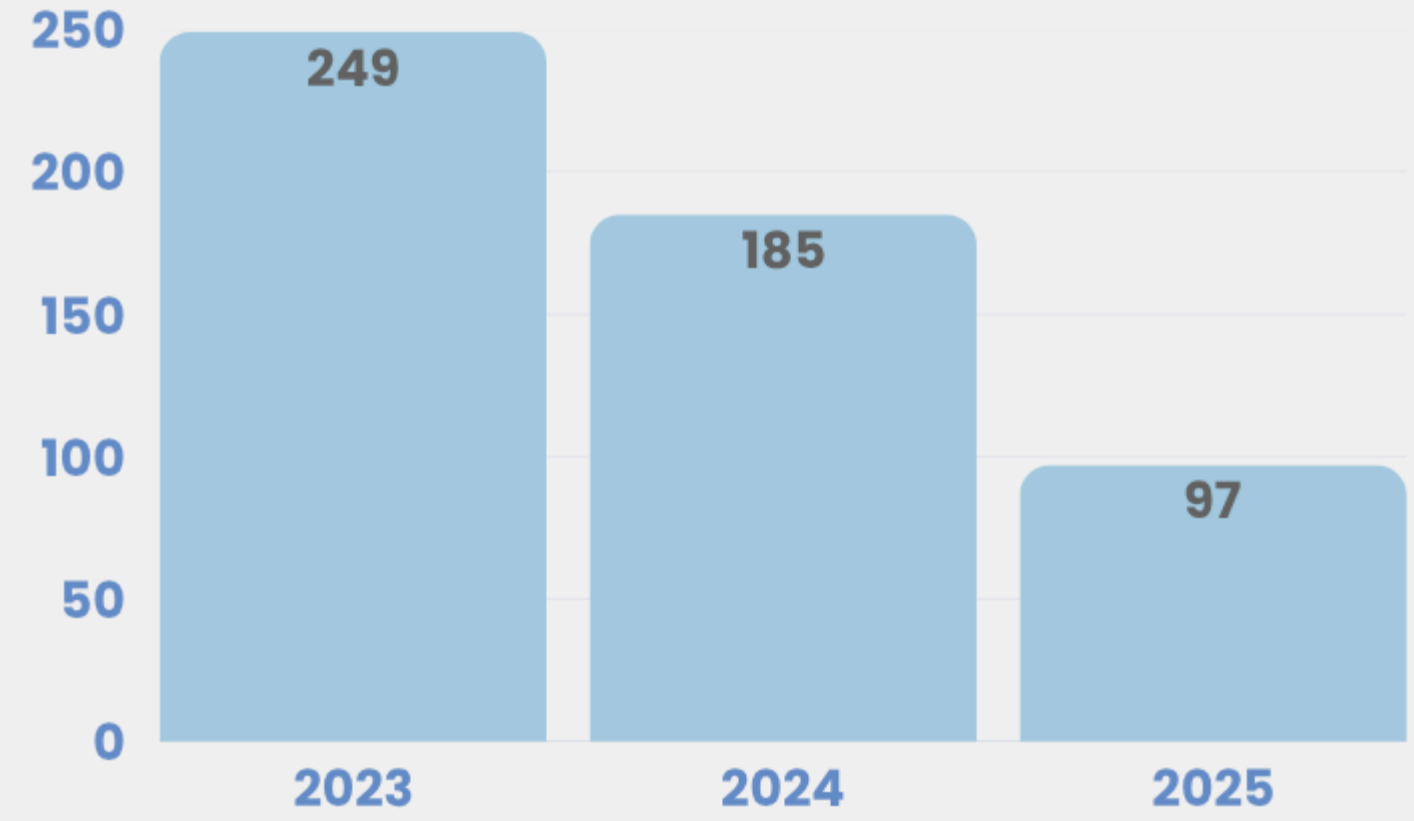
Erkən nikahlarla bağlı vəziyyət

18 yaşınadək analar tərəfindən doğulan uşaqların sayı ilə bağlı statistika

2023–2025-ci illər arasında **49,7% azalma** müşahidə olunur.

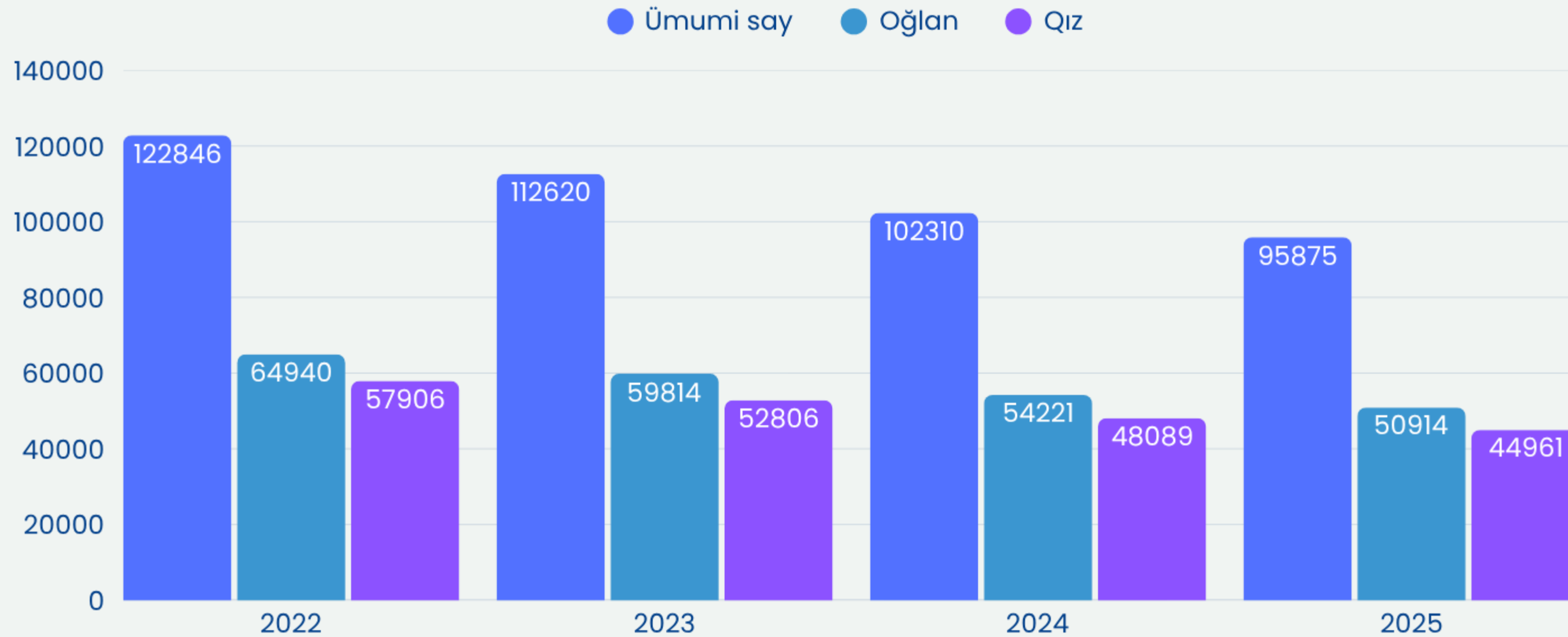
14 İqtisadi rayon üzrə nikah yaşının azaldılması ilə bağlı icazələrin sayı

2023–2025-ci illər arasında **61% azalma** müşahidə olunur.

Doğulan uşaqların cins bölgüsü

2025-ci ildə cins nisbəti hər 100 qıza 113 oğlan təşkil etmişdir

II BÖLMƏ

Gender bərabərliyinin müxtəlif sahələr üzrə təminatı

(Maddə 7-16)

2.1. Əmək hüquqları

2.2. Təhsil hüquqları

2.3. informasiya-kommunikasiya texnologiyaları

2.4. iqtisadi və sosial münasibətlər

2.5. Qeyri-hökumət təşkilatları, Həmkarlar ittifaqları,
Siyasi partiyalar

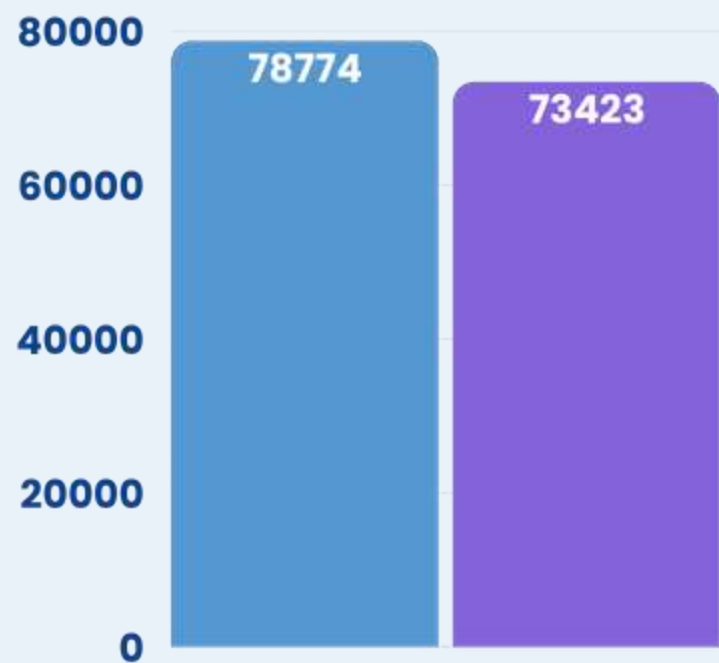
Orta aylıq əmək haqqı ilə bağlı göstərici

2015-ci ildə qadınların orta aylıq nominal əməkhaqqı kişilərin orta aylıq nominal əməkhaqqının 53,9%-ni təşkil etdiyi halda, 2025-cı ildə bu nisbət 69,2% olmuşdur.

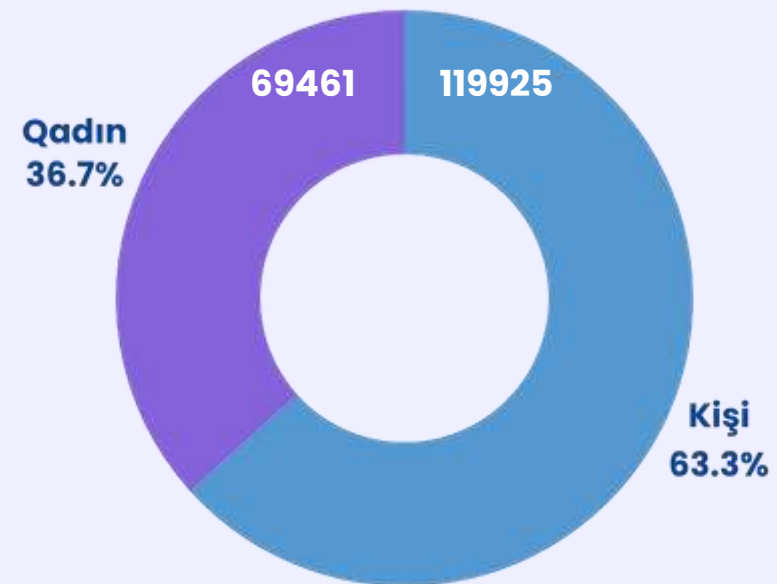
2.1. Əmək hüquqlarının həyata keçirilməsində gender bərabərliyinin təmin edilməsi

İşsiz kimi qeydiyyatdan alınan şəxslər

● Kişi ● Qadın

İşlə təmin edilmiş şəxslər

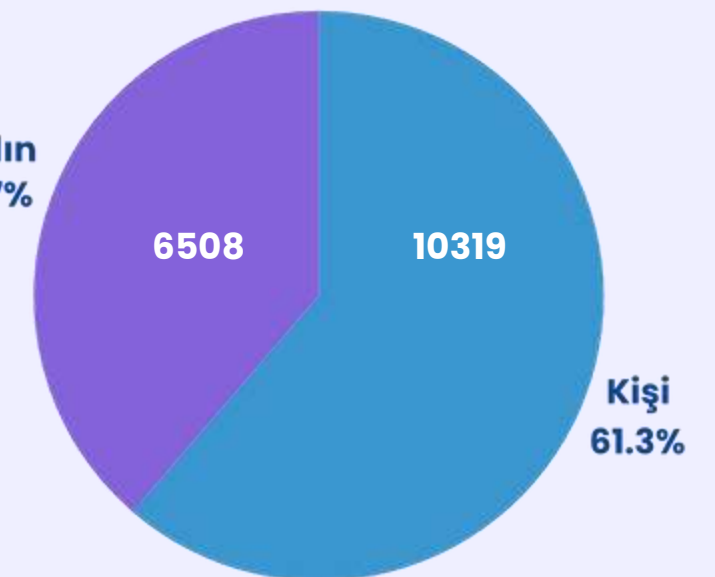
Peşə hazırlığına cəlb olunmuş şəxslər

● Kişi ● Qadın

Özünüməşğulluq proqramına cəlb olunmuş şəxslər

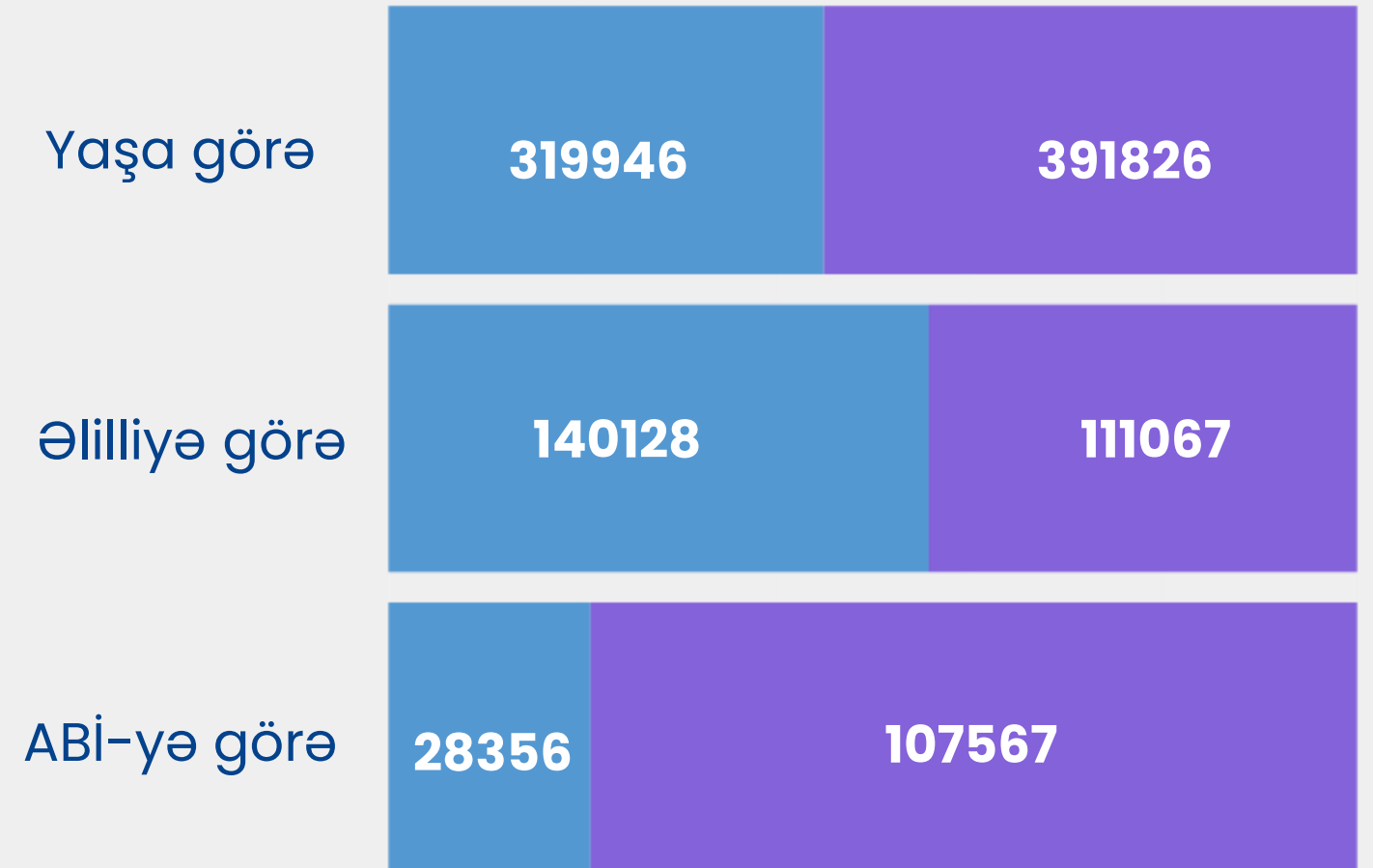
Qadın 38.7%

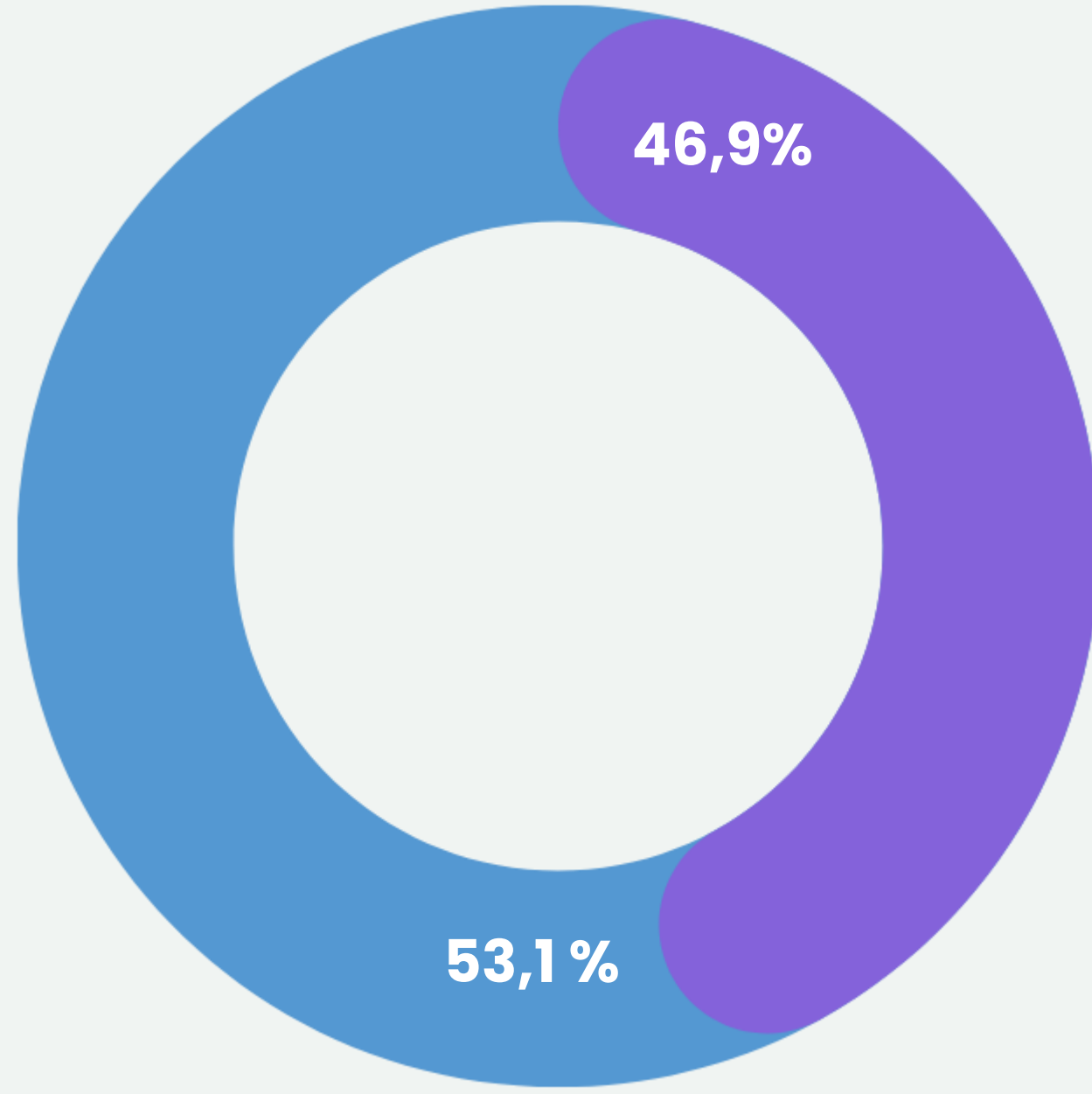
Əmək pensiyaçılarının cins bölgüsü (faizlə)

Əmək Pensiyasının növlərinin cins bölgüsü (faizlə)

Respublikanın ümumtəhsil müəssisələrində təhsil alan şagirdlərin cins bölgüsü

Ümumi say: **1 679 731**
Oğlanların sayı: **892 774**
Qızların sayı: **786 957**

Cins bölgüsü arasındakı fərq **6,5%** olmuşdur.

● Oğlan

● Qız

Ali təhsil müəssisələrində təhsil alan tələbələrin sayı haqqında məlumat

Bakalavr

Magistr

● Oğlan ● Qız

● Oğlan ● Qız

250000

200000

150000

100000

50000

0

123480

108656

0

5000

10000

15000

20000

14439

13237

The picture can't be displayed.

The picture can't be displayed.

The picture can't be displayed.

The picture can't be displayed.

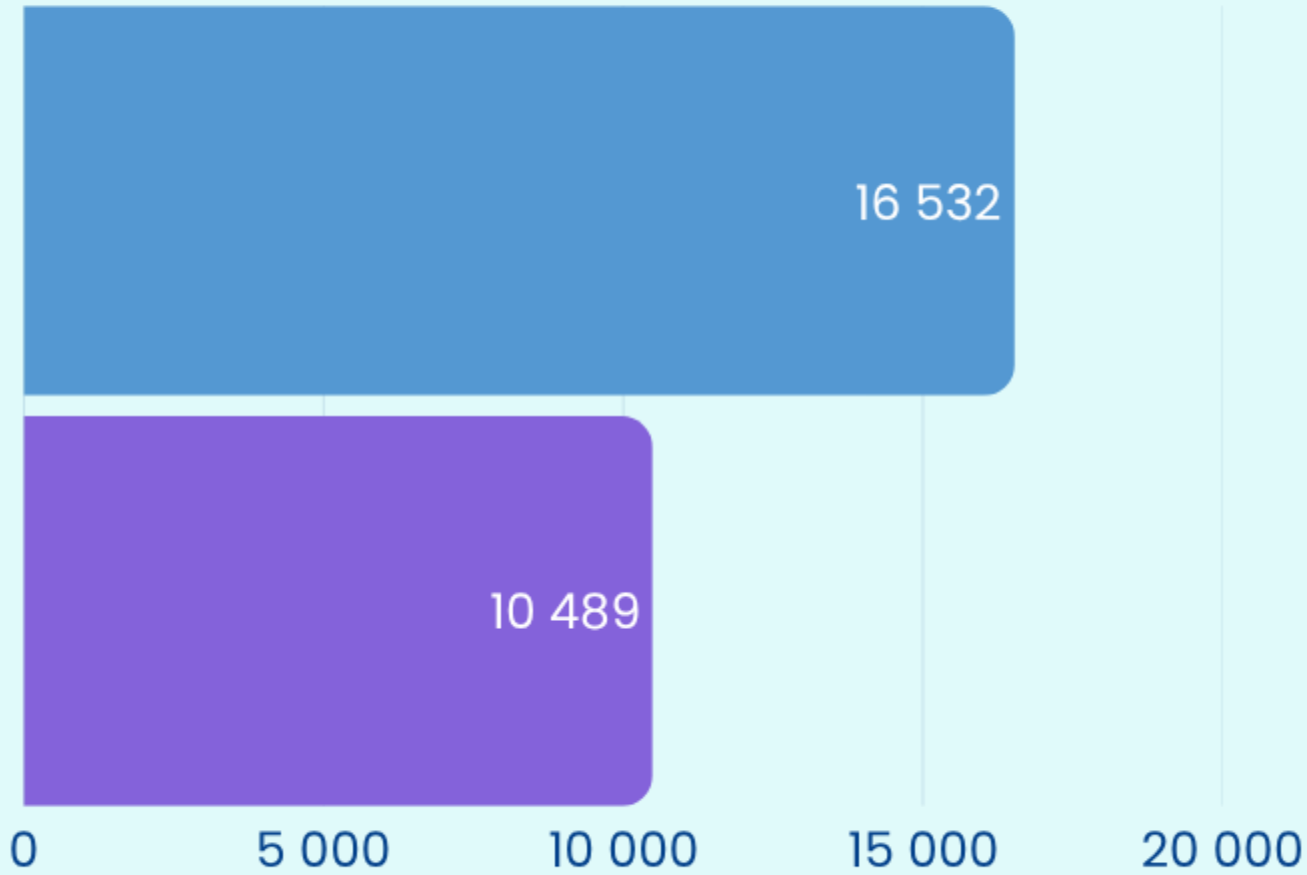
The picture can't be displayed.

The picture can't be displayed.

2.2. Təhsil hüquqlarının həyata keçirilməsində bərabər imkanların təmin edilməsi

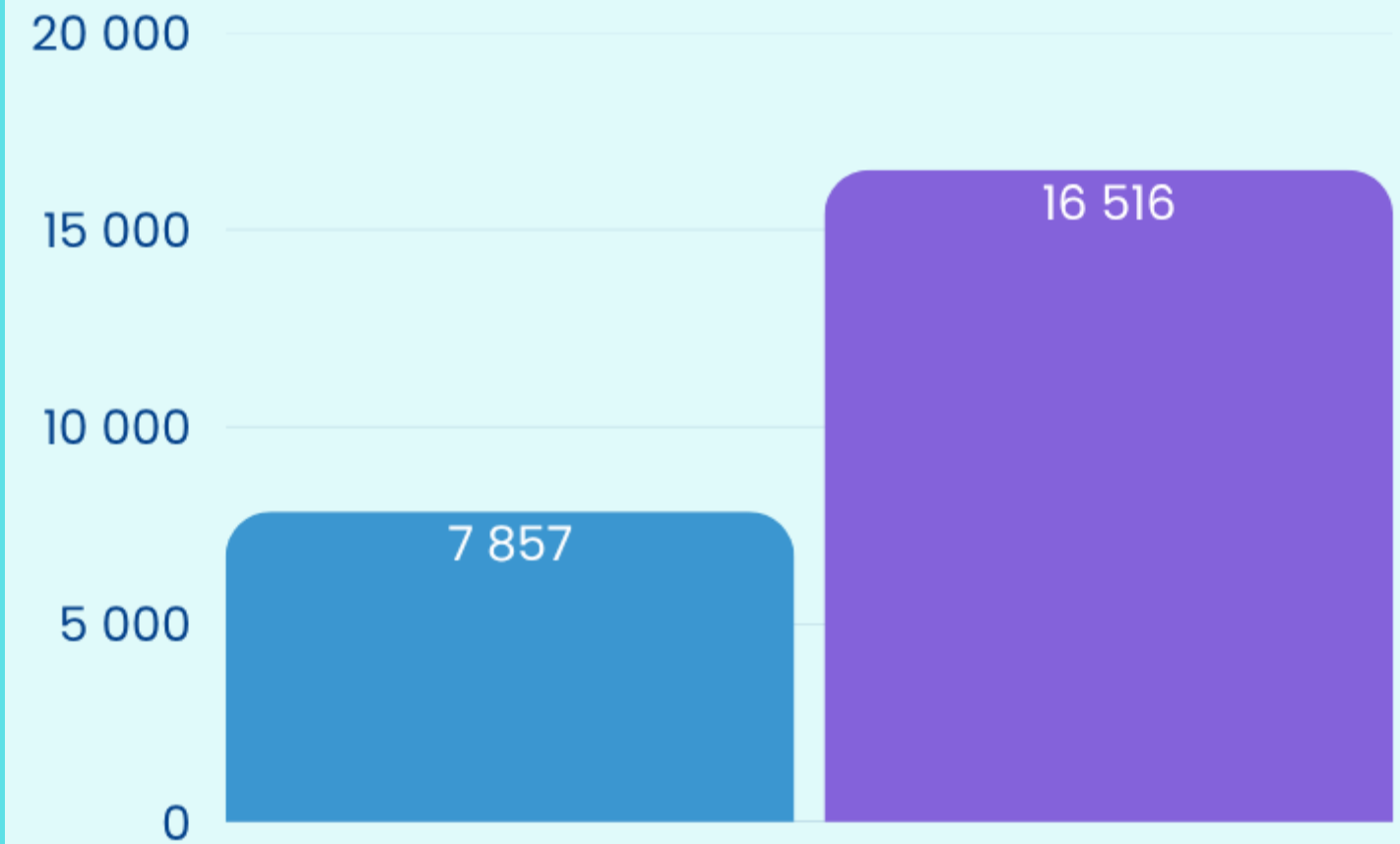
2025/2026-cı tədris ili üzrə **peşə təhsili** müəssisələrində təhsil alan tələbələrin sayı

● Oğlan ● Qız

2025/2026-cı tədris ili üzrə **orta ixtisas təhsili** müəssisələrində təhsil alan tələbələrin sayı

● Oğlan ● Qız

Qızların təhsilinə dəstək layihəsi (2021-2025)

“Hənifə Məlikova – Zərdabi” adına təqaüd proqramı

“Arzumuz var” abituriyentlərə dəstək layihəsi

“Parla” təqaüd və inkişaf proqramı

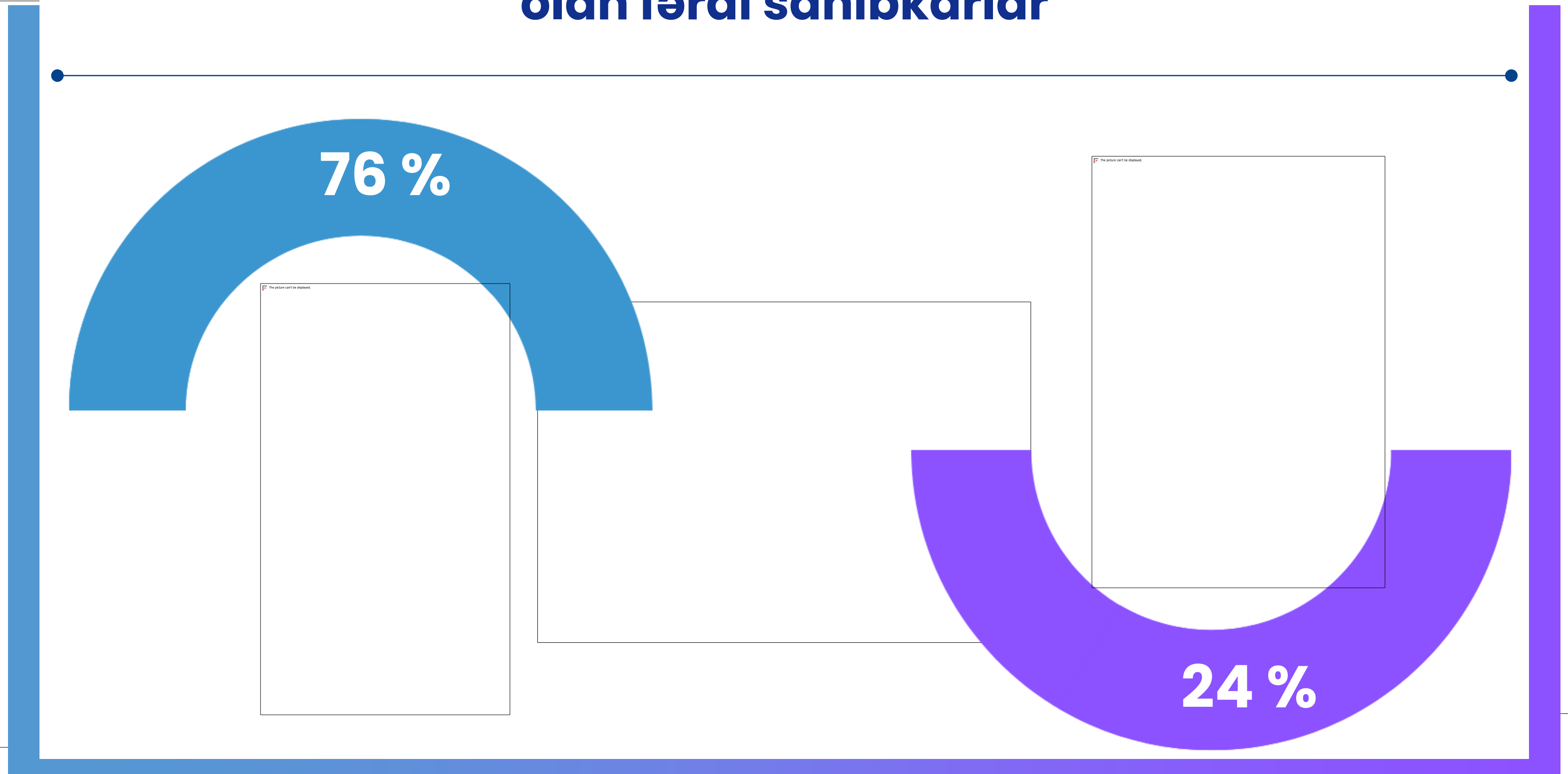
“Gələcəyə əmin addımlarla” şəhid xanımlarının təhsilinə dəstək proqramı

“Zərif mühəndislər” təqaüd proqramı

“Qırmızı ürəklər” təqaüd proqramı

“Maarifçi” tələbə-məzun təcrübə proqramının

Statistik vahidlərin Dövlət reyestrində qeydiyyatda olan fərdi sahibkarlar

Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemində qeydiyyatdan keçmiş
torpaq mülkiyyətçilərinin cins bölgüsü

74% (533 886)

26% (191 099)

Elektron Kənd Təsərrüfatı İnformasiya Sistemində daxil edilən məlumatlara
əsasən **subsiya ödənilmiş fermerlərin** cins bölgüsü

78% (321 294)

22% (89 600)

Daşınmaz əmlak sahiblərinin cins bölgüsü

Qadınların əmlak sahibliyindəki payı kişilərlə müqayisədə təxminən **1.7 dəfə azdır.**

● Kişi ● Qadın

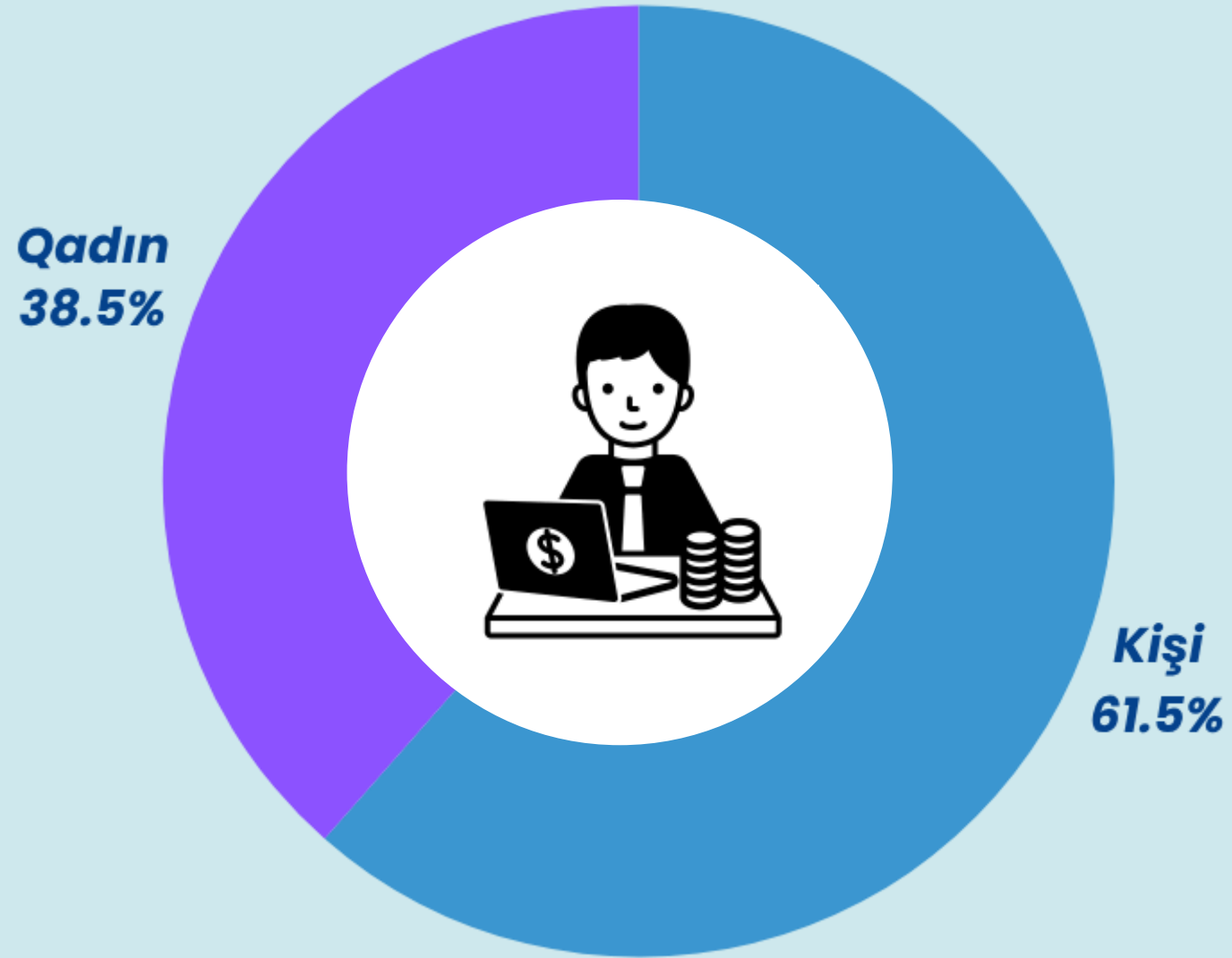
108,000

62,000

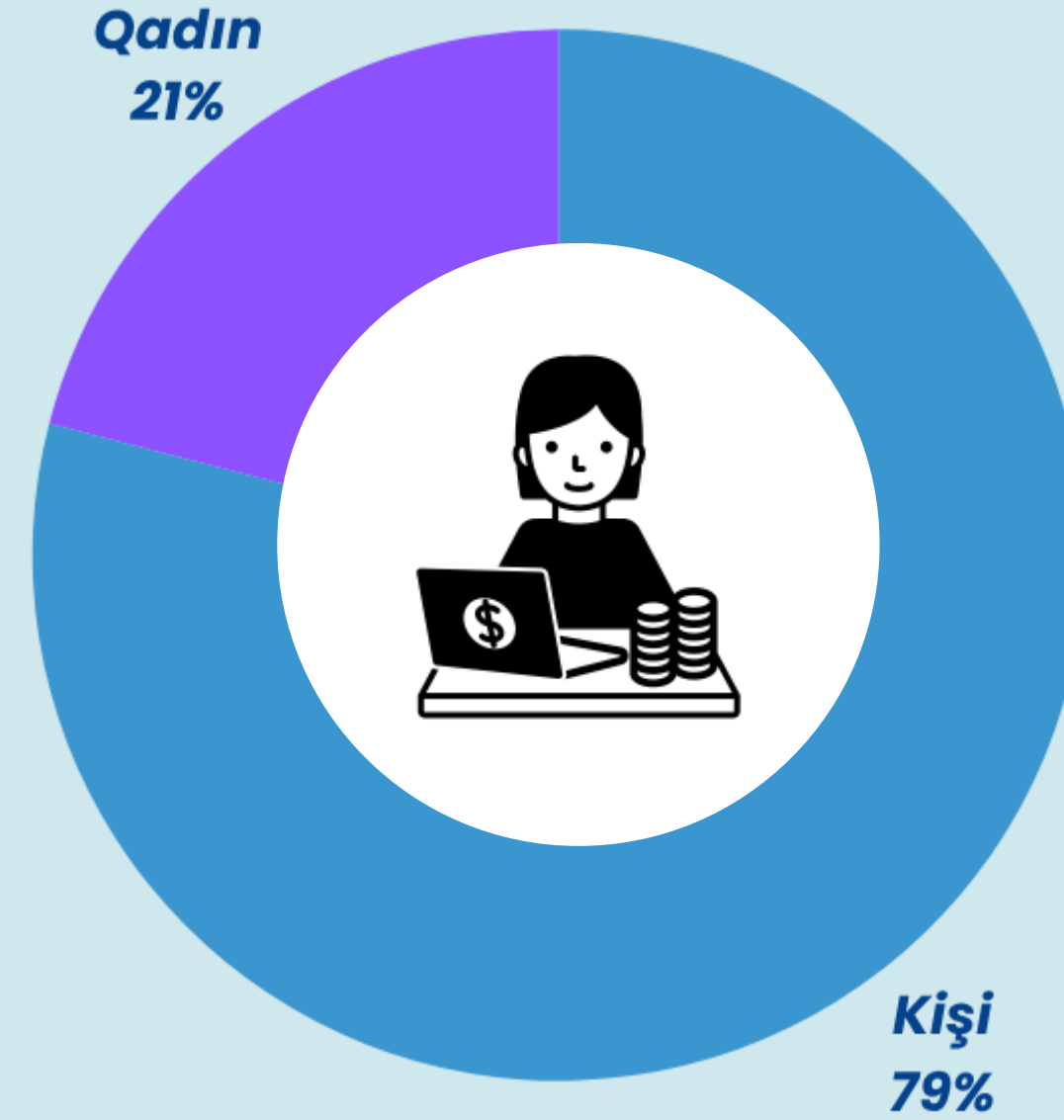

2.4.2. Bank sektorunda gender bərabərliyinin təmin edilməsi

Bank sektorunda çalışan işçilərin cins bölgüsü

Bank sektorunda rəhbər vəzifədə çalışan işçilərin cins bölgüsü

Bələdiyyə seçkilərində seçilmiş bələdiyyə üzvlərinin cins bölgüsü

Qadın (39,4%)

Kişi (60,6%)

Qeyri-Hökumət Təşkilatları

QHT-lərin ümumi sayı: 3805

Qadın və gender məsələləri sahəsində QHT-lərin ümumi sayı: 162

Azərbaycan Həmkarlar İttifaqlarının seçkili orqanlarında çalışan işçilərin cins bölgüsü

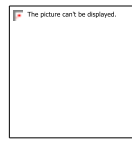
Kişi (33,8%)

Qadın (66,2%)

III BÖLMƏ

2025–ci ildə Azərbaycanda gender bərabərliyinin təmin edilməsi sahəsində əldə edilmiş nəticələr, qarşıya qoyulan vəzifələr və tövsiyələr

3.1.

Nəticələr

3.2.

Qarşıya qoyulan vəzifələr və tövsiyələr

*“Gender (kişi və qadınların) bərabərliyinin təminatları haqqında”
Azərbaycan Respublikası Qanununun 20-ci maddəsinə əsasən
Azərbaycan Respublikası Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri
üzrə Dövlət Komitəsinin 2025-ci il üzrə*

MƏLUMATI

Beynəlxalq səviyyədə təmsilçilik

*BMT-nin Qadınların Statusu Komissiyasının
69-cu sessiyası*

*BMT-nin Qadınlara dair Pekin Konfransının
30 illiyinə həsr olunmuş Baş Assambleyanın Yüksək
səviyyəli iclası*

Beynəlxalq əməkdaşlıq

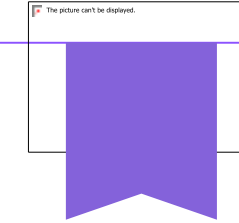
*İƏT Həftəsi çərçivəsində
İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Qadınlar Forumu*

*Türk Dövlətləri Təşkilatının Ailə Məsələləri və Sosial Siyasət
Sahəsinə Məsul Nazir və Qurum Rəhbərlərinin
2-ci iclası və ekspertlərin görüşü*

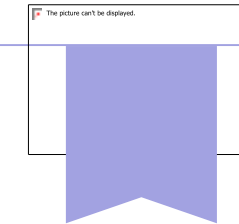

3.2.Qarşıya qoyulan vəzifələr və tövsiyələr

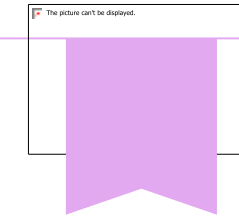
Gender siyasətinin gücləndirilməsi sahəsində

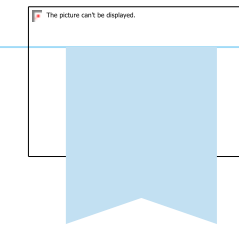
Təhsil sahəsində

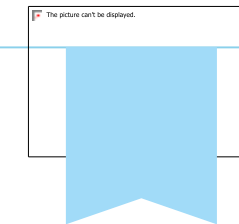
Məşğulluq sahəsində

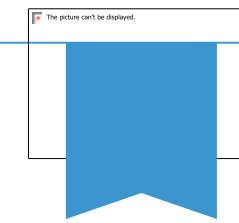
Məişət zorakılığı hallarının qarşısının alınması

Erkən evliliklə mübarizə

Selektiv abortların qarşısının alınması

Azərbaycan Respublikası
Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri üzrə Dövlət Komitəsi

DIQQƏTİNİZƏ GÖRƏ TƏŞƏKKÜR EDİRİK!